
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ

УДК 343.1

Юлія Олександрівна Ланцева,
кандидат юридичних наук
(Національний авіаційний університет, Київ)

ВПЛИВ НОВІТНІХ ДОКТРИН ЮРИСПРУДЕНЦІЇ НА РОЗВИТОК АНТИКРИМІНАЛЬНОЇ ГАЛУЗІ ПРАВА, КРИМІНАЛІСТИКИ ТА ІНШИХ НАУК АНТИКРИМІНАЛЬНОЇ СПРЯМОВАНOSTІ

Досліджено окремі аспекти можливого впливу на розвиток юридичних наук антикримінальної спрямованості низки новітніх доктрин юриспруденції. У цьому контексті розглянуто значення нових доктрин класифікації юридичних наук, сутності і видового поділу юридичних фактів, правопорушень та юридичної відповідальності, сутності обставин, що виключають суспільну небезпечність діяння, а також базисних завдань юридичної відповідальності та ін.

Ключові слова: антикримінальна галузь права, антикримінальне судочинство, деліктологія, юридичні факти (діяння, події, вишица).

© Ю. О. Ланцева, 2015

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ. В останні десятиліття в юриспруденції з'явилася низка новітніх доктрин, перш за все, щодо класифікації юридичних наук, сутності та перспектив розвитку їх окремих груп [1; 2], сутності та видового поділу юридичних фактів [3], правопорушень [4], юридичної відповідальності [5] тощо [6; 7], які у сукупності створюють доктринальне підґрунтя для принципово нового бачення традиційного кримінального права, кримінального процесуального права, криміналістики та кримінології і, як наслідок, перетворення їх на новітню антикримінальну галузь права та антикримінальне судочинство, криміналістику та деліктологію відповідно. Додамо, дві останні юридичні науки мають охопити методичні аспекти та причино-наслідкові зв'язки та інші закономірності протидії всім вже існуючим правопорушенням, а не лише кримінальним, сутність і видовий поділ яких також конкретизуються.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ. Викладені можливості доктринального розвитку тих чи інших юридичних наук антикримінальної спрямованості вже неодноразово вивчалися [8; 9], але вони стосувалися лише певних аспектів та окремих (із названих наук) і не являли собою цілеспрямованого викладу взаємопов'язаного вдосконалення наукових основ антикримінальної галузі права, антикримінального судочинства, криміналістики та деліктології.

МЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ. Власне проведення такого цілеспрямованого дослідження та ініціювання коректної наукової дискусії з приводу остаточного вирішення вказаних проблем юридичних наук антикримінальної спрямованості і має на меті дана публікація.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ. Поштовхом до доктринального переосмислення наукового підґрунтя традиційного кримінального права, кримінального процесуального права, криміналістики та кримінології стала поява новітньої доктрини класифікації юридичних наук у контексті їх гіпергрупових завдань, а також в частині вирішення юридичними науками питань правотворчої, правозастосовної та антиделіктної діяльності, яка сама по собі вже неодноразово викладалася [1; 10], і тому не варто повторюватися. У цьому аспекті доцільно лише підкреслити те, що перетворення за цією доктриною кримінального права та кримінального процесуального права на базисноантиделіктну правову юридичну науку «Антикримінальна галузь права» та процедурну антиделіктну правову юридичну науку «Антикримінальне судочинство» відповідно виглядає достатньо обґрунтованим, особливо в контексті порівняння традиційних найменувань цих наук із такими аналогічними за будовою висловами, як «кримінальне групування» та ін.

Більш того, право як наріжна категорія юриспруденції має три базисні характеристики: одного із способів дистанційного управління волею соціосуб'єктів разом з іншими нормативними способами (норми моралі, норми релігії, норми політичної доцільності), однієї із складових правового статусу соціосуб'єктів поруч із іншими категоріями (свободами, обов'язками, інтересами) та найбільш узагальненого позначення системи всіх існуючих правових актів, які далі об'єднуються в найвищі складові даної форми – галузі (моногалузі, полігалузі), субгалузі, (моносубгалузі, полісубгалузі), інститути (моноінститути, поліінститути), субінститути (моносубінститути, полісубінститути) і, нарешті, у норми, коли будь-яка правова юридична наука фактично набуває форми не власне права в останній з його базисних характеристик, а галузі. Тому й перейменування будь-якої традиційної правової науки з права (кримінальне право, адміністративне право та ін.) в галузь права (антикримінальну галузь права, адміністративну галузь права та ін.), а будь-якої традиційної процесуальної науки (кримінального процесуального права, адміністративного процесуального права та ін.) в судочинство (антикримінальне судочинство, адміністративне судочинство тощо) виглядає доктринально і законодавчо достатньо виваженим, особливо в контексті новітньої доктрини класифікації юридичних наук. Додамо, що відповідно до їх наукової природи можна вести мову про базисно-антиделіктні правові юридичні науки (антикримінальна галузь права та ін.) та процедурні антиделіктні юридичні науки (антикримінальне судочинство та ін.).

Аналогічного згідно з новітньою доктриною докорінне реформування торкнулося і класифікації юридичних наук, йдеться про розвиток кримінології в напрямку деліктології, яка має перетворитися на методичну антиделіктну юридичну полінауку і поєднати в одне ціле дослідження причинно-наслідкових зв'язків та інших закономірностей протидії всім вже існуючим правопорушенням, а не лише кримінальним, і на тлі цього дана наука набуває чималого новітнього (реформаційного) потенціалу, у криміналістиці і будь-якій іншій антиделіктній юридичній науці це відбувається внаслідок появи новітньої доктрини ступеневого сутнісного видового поділу правопорушень та юридичної відповідальності, яка також вже достатньо широко апробована [4; 5; 11; 12].

Отже, більш правильно стисло викласти сутність останньої з варіацій доктрини, що розглядається. Згідно з її положеннями всі правопорушення поділяються на суспільно небезпечні діяння: кримінальні правопорушення, серед яких, у свою чергу, розрізняють злочини (повний склад діяння), параззлочини (діяння, вчинене особою, яка не досягла

віку покладання антикримінального покарання), квазізлочини (діяння, вчинені неосудною особою), параквазізлочини (суспільно небезпечні діяння, що не передбачені Антикримінальним кодексом України), паранещасні випадки (діяння особи за відсутності її вини) та нещасні випадки (діяння природи, у тому числі й тварин), а також на суспільно шкідливі діяння – адміністративні, дисциплінарні, де-факто майново-договірні (цивільні) та де-юре майново-договірні (господарські) правопорушення, які також класифікуються на проступки, парাপроступки, квазіпроступки, параквазіпроступки, параказуси і казуси, що розуміються аналогічно відповідним різновидам кримінальних правопорушень.

Що ж стосується новітньої доктрини ступеневого сутнісного видового поділу юридичної відповідальності, то тут у контексті докорінного реформування антикримінальної галузі права та інших антиделіктних юридичних наук варто акцентувати увагу лише на двох моментах.

По-перше, на тому, що до антикримінальної, адміністративної, дисциплінарної, де-факто майново-договірної та де-юре майново-договірної відповідальності (що у загальному плані відповідає викладеному видовому поділу правопорушень), додається ще один вид юридичної відповідальності – конституційна, новітнє завдання якої полягає передусім у тому, щоб визнати діяння, рішення чи правовий акт суб'єкта владних повноважень легітимним чи ні, а в останньому випадку порушити питання про початок, залежно від характеру вчиненого правопорушення, відповідного провадження про притягнення винного суб'єкта владних повноважень до одного з названих вище видів юридичної відповідальності.

По-друге, структура кожного з різновидів юридичної відповідальності принципово однакова, але на сьогодні найбільш розробленою є запропонована Т. О. Коросташовою [11, с. 4–5] **структура власне антикримінальної відповідальності**, яка виглядає таким чином:

1. **Позитивна антикримінальна відповідальність** (окремі її види практично виступають як негативна юридична відповідальність, але концептуально слід прагнути до використання їх лише в якості позитивної юридичної відповідальності, яка має не допускати настання правопорушення):

1.1. Лікування різних видів залежності:

а) обмінозалежності (алкоголізму, наркоманії, токсикоманії тощо);
б) сексуалзалежності, тобто сексуальної переваги (педофілії, зоофілії, некрофілії тощо);

в) психозалежності (віртуальнофілії, азартнографілії, фанатографілії, шоуфанатофілії, націоналфілії, шовіністофілії, теофілії, сектантофілії тощо).

1.2. Оплатне вилучення криміногенних об'єктів.

1.3. Усунення інших причин та умов, які сприяють вчиненню злочинів, інших макроправопорушень (у тому числі усунення антикримінальних прогалин законодавства).

2. Негативна антикримінальна відповідальність (яка настає після вчинення макроправопорушення):

2.1. Карально-виховна антикримінальна відповідальність:

а) **покарання:** допенітенціарні (строкове переслідування, тобто протягом строків давності; довічне переслідування, зокрема, за злочини проти миру та безпеки людства; пенітенціарні (строкові; основні: штраф, громадські роботи, виправні роботи, обмеження військовослужбовців, арешт, обмеження волі, тримання в дисциплінарному батальйоні, позбавлення волі; додаткові: позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу; конфіскація майна; позбавлення права обіймати певні посади та займатися певною діяльністю; довічні (основні: смертна кара, довічне ув'язнення, тобто коли практично знаходиться на утриманні законслухняних громадян і фактично перетворюється на покарання цих осіб, а не засуджених, хімічна, інша кастрація або стерилізація та ін.; додаткові: позбавлення звання, рангу, чину, класу, права обіймати певні посади, займатися певною діяльністю); постпенітенціарні: нагляд; судимість (згадування про судимість після її зняття або погашення – злочин: для посадової особи перевищення влади або службових повноважень; у той же час для фізичної особи не може бути і такого складу, як «наклеп», а повинен бути встановлений спеціальний склад злочину, паразлочину);

б) **парапокарання** (щодо осіб, які не досягли віку призначення покарань): допенітенціарні: строкове переслідування (протягом строків давності); довічне переслідування (за злочини проти миру та безпеки людства); пенітенціарні; строкові (примусові заходи виховного характеру щодо осіб від 11 років і до віку призначення покарань, заходи виховного характеру щодо осіб до 11-річного віку); довічні (не виключається хімічна, інша кастрація або стерилізація та ін.);

в) **квазіпокарання** (щодо неосудних та обмежено осудних осіб): строкові примусові заходи медичного характеру, довічні, не виключається хімічна, інша кастрація або стерилізація та ін.;

г) **квазіпарапокарання** (відновлення порушеного правового статусу та направлення у парламент клопотання про визнання в Антикримінальному кодексі України відповідного кримінального правопорушення).

2.2. Відновлювальна антикримінальна відповідальність:

а) **солідарна відновлювальна антикримінальна відповідальність** (при заподіянні шкоди спільними злочинними діями невідзначеного кола осіб певної сумативної юридичної особи чи організації, коли неможливо конкретизувати діяння кожного з учасників із заподіяння сумативної матеріальної та/чи моральної шкоди, що й зумовлює необхідність притягнення винних до солідарної супутньої та до солідарної відновлювальної антикримінальної відповідальності у виді відшкодування шкоди або іншого відновлення порушеного правового статусу соціосуб'єктів), зокрема, контрибуція (тотальна, регіональна, локальна);

б) **індивідуальна відновлювальна антикримінальна відповідальність**: відшкодування фізичної, матеріальної та моральної шкоди; інше відновлення прав, свобод, інтересів чи обов'язків фізичних, юридичних осіб, держави.

2.3. **Супутня антикримінальна відповідальність**: окремі види позитивної антикримінальної відповідальності, що не були проведені до вчинення макроправопорушення (див. позитивну антикримінальну відповідальність), підтримка антикримінального позитиву (заохочення сприяння усуненню причин, умов, іншому подоланню кримінальних правопорушень).

У цьому зв'язку варто акцентувати увагу й на тому, що **базисною властивістю юридичної відповідальності** Т. А. Коросташова вважає наявність негативних із боку держави наслідків для особи, яка вчинила правопорушення з тим, щоб: 1) покарати правопорушника; 2) перевиховати правопорушника; 3) покласти на: а) правопорушника або осіб, які за нього відповідають, обов'язок по найбільш повному відновленню порушеного правового статусу соціосуб'єкта; б) відповідних осіб обов'язок щодо усунення причин та умов, які сприяли вчиненню даного правопорушення [13, с. 100–101].

Не буде зайвим й доктринальне уточнення сутності **обставин, що виключають суспільну небезпеку чи шкідливість діяння**, передбачені гл. 8 КК України (необхідна оборона; уявна оборона; затримання особи, яка вчинила злочин; крайня необхідність; фізичний чи психічний примус; виконання наказу чи розпорядження; діяння, що пов'язане із ризиком, та ін.). Фактично, вони названі достатньо неточно як «обставини, що виключають злочинність діяння».

Злочинність діяння визначається відповідно до ст. 11 КК України за умов єдності наступних п'яти ознак: його протиправність, суспільна небезпечність, винність, належна суб'єктність та представленість у виді діяння та бездіяльності [3]. Наявність же обставин із вказаної глави може виключити тільки суспільну небезпечність чи суспільну шкідли-

вість діяння і цим саме перетворювати діяння з протиправного на правомірне і навіть на суспільно корисне. Тому вказану главу КК України доцільно назвати «Обставини, що виключають суспільну небезпеку діяння» [13, с. 68–69].

Не менше доктринальне і законодавче значення для розвитку антикримінальної галузі права, антикримінального судочинства, криміналістики, деліктології та інших наук антикримінального спрямування має й запропонована О. А. Кириченком **новітня доктрина сутності і ступеневого поділу юридичних фактів** [3], яка стисло може бути представлена таким чином.

Юридичні факти залежно від характеру зв'язку із волею людини поділяються на:

а) **вольові юридичні факти** (життєві обставини, які зумовлюють виникнення та/чи зміну та/або припинення правовідносин з волі людини): юридичні діяння, тобто дія чи бездіяльність певного соціосуб'єкта або декількох соціосуб'єктів (взаємопов'язані дії або бездіяльність невеликої групи соціосуб'єктів), в результаті якого виникають та/чи змінюються та/або припиняються правовідносини; юридичні події, тобто взаємопов'язані дії та/чи бездіяльність великих груп соціосуб'єктів, в результаті яких виникають та/чи змінюються та/або припиняються правовідносини, які істотно вплинули на розвиток суспільства;

б) **позавольові юридичні факти** (життєві обставини, які зумовлюють виникнення та/чи зміну та/або припинення правовідносин без участі людини або без наявності її вини): монопозавольові юридичні факти: явища природи, що вплинули на виникнення та/чи зміну та/або припинення правовідносин (наприклад, виверження вулкану, землетрус, повені, пожежі, засуха та ін., у результаті чого знищується майно соціосуб'єктів, настає смерть соціосуб'єктів чи спричиняється їх здоров'ю та іншим об'єктам шкода і такого роду життєві обставини зумовлюють виникнення відповідних суспільних відносин: спадкоємства, відновлення порушеного правового статусу); діяння тварин, що вплинули на виникнення та/чи зміну та/або припинення правовідносин за відсутності діянь людини чи вини останньої, що, частіше за все, стосується хижих тварин, птахів, риб та ін. за межами зоопарків, заповідників та інших охоронюваних людиною зооб'єктів; діяння фізичної особи та/чи осіб, що вплинули на виникнення та/чи зміну та/або припинення правовідносин за відсутності вини даної особи та/чи осіб: діяння неосудної фізичної особи чи групи осіб; діяння осудної фізичної особи ти/чи осіб, яка (які) не повинна та/або не могла передбачити спричинення соціосуб'єктам цими діяннями шкоди; поліпозавольові юридичні факти, коли паралельно та взаємопов'язано послідовно здійснюється два

і більше перерахованих в п. 2.2.1 юридичних фактів, які призводять до єдиного наслідку;

в) **поліюридичні факти**, коли паралельно та взаємопов'язано поспідовно виникає два і більше перерахованих вище юридичних фактів, що призводять до єдиного наслідку.

У цьому зв'язку варто підкреслити, що **діяння-правопорушення**, за достатньо виваженою думкою О. С. Тунтули, складається із дії та бездіяльності при готуванні до вчинення правопорушення, його вчинення та із приховування його антиделіктних слідів. У п. 1 ч. 1 ст. 6, ч. 2 ст. 190, ст. 194 КПК України 1960 р. використовувався термін «подія злочину», а у ч. 1 ст. 25, п. 1 ч. 1 ст. 91, ч. 2 ст. 129, п. 1 ч. 1 ст. 284, ч. 1 ст. 297 та ін. нового КПК України. – вислів «подія кримінального правопорушення» [3].

У цьому відношенні доцільно звернутися до традиційного розуміння сутності юридичних фактів, коли згідно з одним із них під юридичними фактами розуміються конкретні обставини, з настанням яких пов'язують виникнення, зміна або припинення правовідносин [14, с. 131], і за наявності волі вони поділяються на: 1) юридичні дії – обставини, що характеризують вольову поведінку суб'єктів права, є зовнішнім проявом їх волі та свідомості (наприклад, укладення угоди, вчинення правопорушення, винесення судом рішення у справі), 2) юридичні події – обставини, виникнення, зміна і припинення яких відбуваються поза волею суб'єктів права (наприклад, народження чи смерть людини, хвороба, стихійні лиха) [14, с. 132].

Із викладеним підходом варто погодитися, якщо виправити деякі неточності. Зокрема, першу групу юридичних фактів мають скласти власне діяння, тобто дії чи бездіяльність, а не лише дії, а юридичною подією можна визнати настання лише ненасильницької смерті, тобто внаслідок природних причин – старіння, хвороби за відсутності неправомірності діянь лікаря тощо.

Таким чином, подія як традиційний різновид юридичного факту, на відміну від іншого його традиційного різновиду – діяння, безпосередньо не пов'язана із психічною сферою юридичної особи. Інша справа, якщо до уваги береться викладена новітня доктрина ступеневого сутнісного видового поділу юридичних фактів на діяння, події та явища, коли лише останній із різновидів юридичних фактів (явища) не пов'язаний із волею людей, а перші два різновиди (діяння і події) уже мають зв'язок із волевиявленням фізичної людини. Проте й у такому разі підставою притягнення соціосуб'єкта до антикримінальної відповідальності має служити лише діяння як складова сумативних діянь, що спонукали настання та/чи зміну та/або припинення тієї чи іншої події.

При цьому не варто забувати, що до появи та/чи зміни та/або припинення певного кримінального правопорушення можуть призвести всі три названі види юридичних фактів – діяння, події та явища, які як суспільно небезпечні юридичні факти можуть спричинити суттєву і більшу шкоду правому статусу соціосуб'єкта. І тоді казати про ймовірність настання меншої шкоди від події і про появу в такому випадку певного різновиду мініправопорушення-події не доречно. Тому практично у контексті волевиявлення як єдиної підстави притягнення соціосуб'єкта до карально-виховної антикримінальної відповідальності мова має йти лише про злочини-діяння і про паразлочини-діяння.

Даний підхід є принциповим навіть з позицій відновлювальної антикримінальної відповідальності у виді контрибуції та супутньої антикримінальної відповідальності за макроправопорушення-події, якщо ми хочемо жити в гуманному, а не в егоїстичному суспільстві.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Викладене доводить можливість докорінного реформування доктринальних положень антикримінальної галузі права, антикримінального судочинства, криміналістики та деліктології на підставі новітньої доктрини класифікації юридичних наук, сутності і ступеневого видового поділу юридичних фактів, правопорушень та юридичної відповідальності та ін. Наведене не претендує на завершеність і створює лише відповідну доктринальну та прикладну основу для ініціювання коректної наукової дискусії з метою остаточного вирішення досліджених та багатьох інших проблем вказаних та інших наук антикримінальної спрямованості.

Список використаних джерел

1. Кириченко А. А. Новая доктрина классификации юридических наук: предусловия, сущность, перспективное значение / А. А. Кириченко // Научные труды РАЮН. – Вып. 14: в 2 т. – Т. 1. – М.: Юрист, 2014. – С. 106–110.
2. Кириченко С. А. Сущность и перспектива развития отдельных групп юридических наук / С. А. Кириченко // Научные труды РАЮН. – Вып. 14: в 2 т. – Т. 1. – М.: Юрист, 2014. – С. 111–116.
3. Кириченко А. А. Новая доктрина ступенчатого сущностного видового деления общественных и юридических фактов // Блог экспертов (blog-experts.com). Информационно-аналитический сайт / А. А. Кириченко / 898 слов [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://blog-experts.com/novaya-doktrina-stupenchatogo-sushhnostnogo-vidovogo-deleniya-obshhestvennyh-i-yuridicheskix-faktov/>

4. Тунтула А. С. Первая вариация новой доктрины ступенчатого сущностного видового деления правонарушений / А. С. Тунтула / 1457 слов // Блог экспертов (blog-experts.com). Информационно-аналитический сайт [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://blog-experts.com/prezentaciya-novux-doktrin-i-koncepcij-yurisprudencii-nauchnoj-shkoly-professora-alankira-priglaszenie-k-diskussii-aleksandra-tuntula-novaya-doktrina-stupenchatogo-sushhnostnogo-vidovogo-deleniya-p/>
5. Ланцедова Ю. А. Первая вариация доктрины ступенчатого сущностного видового деления юридической ответственности / Ю. А. Ланцедова / 1451 слово // Блог экспертов (blog-experts.com). Информационно-аналитический сайт [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://blog-experts.com/prezentaciya-novux-doktrin-i-koncepcij-yurisprudencii-nauchnoj-shkoly-professora-alankira-priglaszenie-k-diskussii-yuliya-lancedova-novaya-doktrina-stupenchatogo-sushhnostnogo-vidovogo-deleniya-yurid/>
6. Кириченко А. А. Новая доктрина некоторых базисных категорий юриспруденции / А. А. Кириченко // Научные труды РАЮН. – Вып. 14: в 2 т. – Т. 1. – М.: Юрист, 2014. – С. 101–105 [Электронный ресурс] – Режим доступа: lawinfo.ru/assets/files/t1.pdf
7. Кириченко А. А. Новая доктрина сущности и системы антиделиктных органов / А. А. Кириченко / 1021 слово // Блог экспертов (blog-experts.com). Информационно-аналитический сайт [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://blog-experts.com/prezentaciya-novux-doktrin-i-koncepcij-yurisprudencii-nauchnoj-shkoly-professora-alankira-priglaszenie-k-diskussii-aleksandr-kirichenko-novaya-doktrina-antideliktnyx-organov-2/>
8. Ланцедова Ю. А. Сущность антикриминальной и гражданской отрасли права и судопроизводства как антиделиктных юридических наук / Ю. А. Ланцедова, А. С. Тунтула, О. И. Шаповалова, А. Л. Шведова // Научный журнал «Молодой вчений». – 2014. – № 5(8) травень. – Ч. II. – Міжнар. наук.-метричн. база РИНЦ, ScholarGoogle, OAJJ, CiteFactor, Research Bible. – С. 89–92.
9. Кириченко А. Новая доктрина антикриминальной отрасли права и других антикриминальных юридических наук / А. Кириченко, А. Виноградов, Ю. Ткач // Правовой журнал «Legea si Viata». – № 5/2 (269). – Republica Moldova. – Кишинев, 2014. – С. 122–125 [Электронный ресурс] – Режим доступа: www.legeasiviata.in.ua/archive/2014/5-2/5-2.pdf
10. Ланцедова Ю. А. Новая доктрина классификации юридических наук, сущность и перспектива развития их отдельных групп (приглаше-

- ние к дискуссии) / Ю. А. Ланцедова, А. С. Тунтула, О. И. Шаповалова // Журнал східноєвропейського права. – 2014. – № 3. – С. 45–59 [Электронный ресурс] – Режим доступа http://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2014/05/4_lantsedova_tuntula_shapovalova.pdf
11. Коросташова Т. А. Новая доктрина ступенчатого видового деления правонарушений и юридической ответственности / Т. А. Коросташова // Перспективные инновации в науке, образовании, производстве и транспорте '2013. Сборник научных трудов SWorld. Межд. науч.-метрич. база РИНЦ, SCIENCE INDEX, Импакт-Фактор. – Вып. 4. – Том 46: Юридические и политические науки. – Иваново: МАРКОВА А. Д., 2013. – С. 4–6.
  12. Бідей О. Новий погляд на сутність і видовий поділ антикримінального примусу / О. Бідей, Ю. Ланцедова, О. Тунтула // Підприємництво, господарство і право: науково-практичний господарсько-правовий журнал. – 2014/1. – № 3. – С. 71–74.
  13. Кириченко А. А. Гипердоклад о более двухстах пятидесяти лучших доктринах и концепциях юриспруденции научной школы профессора Аланкира: коллективная монография / кол. авторов под науч. ред. А. А. Кириченко. – 2-ое изд. – Николаев: Ин-т истории, политологии и права Ник. нац. ун-та им. В. А. Сухомлинского, 2015. – 1008 с.
  14. Теорологія юриспруденції (новітня концепція «Теорії права»): навчальний посібник / Є. В. Кириленко, С. А. Кириченко, Т. О. Коросташова та ін.; за наук. ред. О. А. Кириченка. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2010. – 484 с.

Стаття надійшла до редакції 24.04.2015.

Юлія Александровна Ланцедова,

кандидат юридических наук

(Национальный авиационный университет, Киев, Украина)

ВЛИНИЕ НОВЕЙШИХ ДОКТРИН ЮРИСПРУДЕНЦИИ НА РАЗВИТИЕ АНТИКРИМИНАЛЬНОЙ ОТРАСЛИ ПРАВА, КРИМИНАЛИСТИКИ И ДРУГИХ НАУК АНТИКРИМИНАЛЬНОЙ НАПРАВЛЕННОСТИ

Исследовано возможное влияние на развитие антикриминальной отрасли права, криминалистики и деликтологии отдельных новейших доктрин юриспруденции. Рассмотрено значение новой доктрины классификации юридических наук, сущности и видового деления юридических фактов, правонарушений и юридической ответственности, сущности обстоятельств, которые исключают общественную опасность деяния, а также базисных заданий юридической ответственности и т. д.

Ключевые слова: антикриминальная отрасль права, антикриминальное судопроизводство, деликтология, юридические факты (деяния, события, явления).

Yuliia O. Lantsedova,
candidate of law sciences

(National Aviation University, Kyiv, Ukraine)

IMPACT OF NEW DOCTRINES OF JURISPRUDENCE ON THE DEVELOPMENT OF ANTI-CRIMINAL BRANCH OF LAW, CRIMINALISTICS AND OTHER SCIENCES OF ANTI-CRIMINAL ORIENTATION

Problem's setting. There is a number of new doctrines in jurisprudence in recent decades that collectively create a good doctrinal background for the fundamental development of traditional criminal law, criminal procedural law, forensics and criminology into the latest anti-criminal branch of law and anti-criminal judiciary, criminalistics and dialectology

Analysis of recent studies and publications. The above possibilities of doctrinal development of certain legal sciences of dialectology orientation have been already studied, but they have concerned only certain aspects and some of these sciences, have not been the purposeful improvement of scientific bases of these sciences.

Objective of the research. The objective of this publication is the conduction of such a purposeful research and initiation of a proper scientific discussion about the final solution of these problems of jurisprudence of anti-criminal orientation.

The main part. The greatest impetus to the doctrinal rethinking of the scientific principles of science of anti-criminal orientation provides the latest doctrine of the classification of law sciences, according to which the criminal law and criminal procedural law have to be transferred into respectively basically anti-dialect legal science "Anti-criminal branch of law" and procedural anti-dialect legal science "Anti-criminal judiciary". It looks like quite reasonable, especially in the context of a comparison of traditional names of these sciences with such similar in their structure of expressions as "criminal grouping" and others.

The development of criminology has a similar fundamental reform in the direction of dialectology, which has to transform into a methodical anti-dialect legal poly-science and combine interrelated research of causal relationships and other regularities of counteraction all offences, but not just criminal ones.

Important role in the reform of science of anti-criminal orientation becomes stepwise, essential and species division of offences and legal liability, when the structure of anti-criminal liability is divided into concomitant, punitive and educational, renewable anti-criminal liability.

Traditional circumstances precluding the criminality of an action are actually circumstances that preclude public danger of an action, when other features of criminality of an action are not changed by these circumstances.

Essential significance for the development of these sciences has a stepwise division of legal facts into forceful (actions, events as summative actions of a large number of offenders) and not forceful (phenomenon: acts of nature, animals, insane persons and persons with the absence of their guilt).

Conclusions and perspectives of development. *Stated possibility of fundamental reform of doctrinal provisions of these sciences of anti-criminal orientation do not claim to completeness and just create the basis for initiating the discussions aiming at to make a final resolution of these problems.*

Key words: *anti-criminal branch of law, anti-criminal proceedings, dialectology, legal facts (actions, events, phenomena).*

